

Statistik om familjerätt 2015

Faderskapsutredningar ökar i omfattning i förhållande till antal födda barn i samband med att allt fler par får barn utan att vara gifta. Antalet samarbetsamtal inom socialtjänsten och domstolens inhämtning av snabbupplysningar ökar.

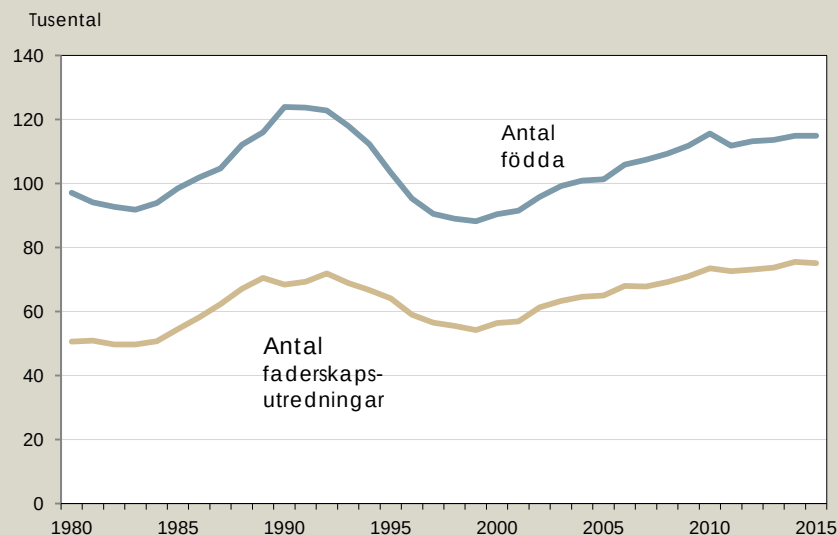
Faderskapsutredningar allt vanligare

Under 2015 pågick drygt 75 000 faderskapsutredningar, vilket innebär att 65 procent av samtliga födda barn under året berördes av en faderskapsutredning. Av dessa avslutades flertalet, 84 procent, med bekräftelse av faderskapet. Både andelen pågående faderskapsutredningar av födda barn och andelen som avslutades med bekräftelse var oförändrade jämfört med 2014.

Faderskapsutredningar har blivit en allt vanligare företeelse i förhållande till antal födda barn under de senaste 35 åren. Det visar sig på så sätt att 1980 var andelen faderskapsutredningar i förhållande till antal födda 52 procent och 2015 var motsvarande andel 65 procent. Resultatet beror på att allt fler föräldrar inte är gifta när de får barn: År 1975 var andelen barn som föddes utanför äktenskapet 33 procent medan motsvarande andel 2005 var 55 procent [1].

I figur 1 visas utvecklingen för perioden 1980–2015.

Figur 1. Antal faderskapsutredningar samt antal levande födda 1980-2015. Tusental

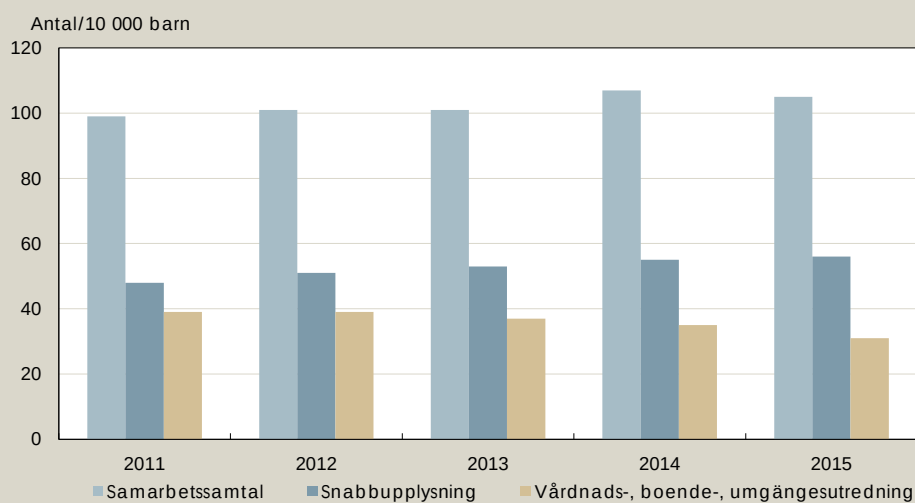

Källa: mängdstatistik familjerätt 1980-1993, registret för totalbefolkningen, Statistiska centralbyrån och mängdstatistik familjerätt 1994-2015, Socialstyrelsen.

Samarbetssamtal ökar något över tid

Avsikten med samarbetssamtal är att föräldrar ska bli eniga i frågor som rör ett barns vårdnad, boende och umgänge i samband med en separation. Samarbetssamtal kan genomföras på begäran av den ena eller båda föräldrarna eller initieras av tingsrätten. Under 2015 utfördes drygt 21 000 samarbetssamtal, vilket motsvarade 105 samtal per 10 000 barn och unga i åldern 0–17 år. Antalet samarbetssamtal har ökat med 6 procent under de senaste fem åren, se figur 2 nedan.

Figur 2. Insatser vid oenighet om vårdnad m.m. Antal per 10 000 barn och unga 0–17 år. Riket. 2011–2015.

Antalet utredningar minskar medan inhämtning av upplysningar ökar

Under 2015 var drygt 6 200 barn och unga aktuella för utredning om vårdnad, boende eller umgänge. Detta motsvarar cirka 31 barn och unga per 10 000 i denna åldersgrupp. Under perioden 2011–2015 har denna andel minskat från 39 till 31 barn.

Innan domstol fattar ett tillfälligt beslut i mål om vårdnad, boende eller umgänge är det möjligt för rätten att inhämta upplysningar, även kallade snabbupplysningar, från socialnämnden. Under 2015 begärdes sådana upplysningar om drygt 11 300 barn och unga. Under den senaste femårsperioden har antalet som varit föremål för upplysningar successivt ökat med i genomsnitt cirka 4 procent per år. I figur 2 visas utvecklingen de senaste fem åren. Antalet upplysningar som rätten tar in från socialnämnden innan rätten fattar beslut i vårdnadstvister har ökat mellan 2011 och 2015 från 48 till 56 upplysningar per 10 000 barn och unga i åldern 0–17 år.

I statistiken finns även uppgifter om utredningar och avtal om vårdnad, boende och umgänge och yttranden vid nationella adoptioner, se länk till Excel-fil nedan.

Familjerätt omfattar följande insatser

Faderskapsutredning görs av socialnämnden för att fastställa faderskapet för barn som föds av ogift mor. Faderskap kan fastställas genom bekräftelse, det vill säga fadern bekräftar faderskapet eller genom dom.

Samarbetssamtal är samtal under sakkunnig ledning för att nå enighet i frågor gällande vårdnad, boende och umgänge.

Snabbupplysningar omfattar upplysningar, enligt 6 kap 19 § föräldrabalken, som rätten tar in från socialnämnden innan ett interimistiskt beslut om vårdnad, boende eller umgänge fattas.

Vårdnads-, boende och umgangesutredning är en utredning som ska ge domstol underlag för beslut om vårdnad, boende eller umgänge.

Referenser

1. Generationer genom livet – en demografisk beskrivning av födda under 1900-talet. Örebro: Statistiska centralbyrån; 2014. Demografiska rapporter 2014:2.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-5-8

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/familjeratt

Kontakt:

Barbro Engdahl

Telefon: 075–247 30 00

E-post: barbro.engdahl@socialstyrelsen.se